

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Козак Ю.Г.

“ ___ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 6.05052 Міжнародні економічні відносини

за освітньою програмою «Міжнародна економіка»

на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО
ПІДПРИЄМСТВА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ
ПОСЛУГ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ "АЙТІ ЛОГІСТІК")»**

Виконавець: студент ФМЕ, групи 43
Араббосєв Хасан Зійохітдінович _____

Науковий керівник: д.е.н., проф.
Козак Юрій Георгійович _____

АНОТАЦІЯ

Араббоев Хасан Зійохітдінович, «Удосконалення діяльності логістичного підприємства на світовому ринку транспортних послуг (на прикладі ТОВ "Айті логістик")».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 6.05052 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародна економіка», - Одеський національний економічний університет – Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження виступає діяльність логістичного підприємства на світовому ринку транспортних послуг.

У роботі розглядаються теоретичні основи дослідження діяльності логістичного підприємства на світовому ринку транспортних послуг, визначаються чинники, що впливають на діяльність логістичного підприємства, досліджено методи оцінки діяльності логістичного підприємства.

Охарактеризовано ТОВ «Айті логістик» як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Проаналізовано сучасний стан організації логістичної діяльності підприємства, визначено чинники та проблеми логістичної діяльності ТОВ «Айті логістик». Здійснено аналіз показників діяльності логістичного підприємства ТОВ «Айті логістик» на зовнішньому ринку.

Запропоновано напрями удосконалення логістичної діяльності ТОВ «Айті логістик» зокрема за рахунок підвищення рентабельності послуг, розробки заходів зниження логістичних ризиків, впровадження екологічного стандарту Євро-6.

Ключові слова: логістична діяльність, транспортні послуги, світовий ринок транспортних послуг, чинники логістичної діяльності, транспортно-логістичне підприємство, рентабельність логістичних послуг.

ANNOTATION

Arabboyev Hasan, «Improvement of activity of logistic enterprise in the world market of transport services (on the example of LLC "Aity logistik")».

Qualification work for the Bachelor's Degree in the specialty 6.05052 "International Economic Relations" under the International Economics educational program, - Odessa National University of Economics - Odessa, 2020

Bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the study is the activity of a logistics company in the world market of transport services.

The theoretical bases of research of activity of logistic enterprise on the world market of transport services are considered in the work, the factors influencing the activity of logistic enterprise are determined, methods of estimation of activity of logistic enterprise are investigated.

It is characterized by LLC "Aity logistik" as a subject of foreign economic activity. The current state of organization of logistic activity of the enterprise is analyzed, the factors and problems of logistic activity of LLC "Aity logistik" are determined. The indicators of activity of logistic enterprise of LLC "Aity logistik" on the foreign market are analyzed.

Directions of improvement of logistic activity of LLC "Aity logistik" are offered in particular at the expense of increase of profitability of services, development of measures of reduction of logistical risks, introduction of environmental standard Euro-6.

Keywords: logistic activity, transport services, world market of transport services, factors of logistic activity, transport and logistics enterprise, profitability of logistics services.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	7
1.1. Поняття та особливості діяльності логістичних підприємств на світовому ринку	7
1.2. Чинники що впливають на діяльність логістичних підприємств на світовому ринку	14
1.3. Показники оцінки діяльності логістичних підприємств на світовому ринку	21
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АЙТІ ЛОГІСТИК» НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	27
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Айті логістик» як суб'єкта ЗЕД	27
2.2. Аналіз чинників що впливають на логістичну діяльність підприємства ТОВ «Айті логістик» на зовнішньому ринку	33
2.3. Аналіз показників діяльності логістичного підприємства ТОВ «Айті логістик» на зовнішньому ринку.....	38
Висновки до розділу 2.....	45
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АЙТІ ЛОГІСТИК» НА СВІТОВОМУ РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	47
3.1. Поліпшення організації транспортної логістики компанії ТОВ «Айті логістик» як чинник підвищення рентабельності послуг з вантажоперевезення.....	47
3.2. Розробка заходів щодо зниження ймовірності настання логістичних ризиків ТОВ «Айті логістик».....	52
3.3 Впровадження екологічного стандарту Євро-6 як фактор розширення транспортно-логістичної діяльності ТОВ «Айті логістик» на ринку країн ЄС.....	57
Висновки до розділу 3.....	60
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Велика частина зовнішньоторговельних операцій, перш за все при продажу готової продукції, сировини, матеріалів, здійснюється за допомогою транспортних операцій. Транспортні підприємства в сучасних умовах не лише забезпечують переміщення вантажів, але й виконують багато супровідних операцій логістичного характеру. Робота транспортно-логістичних підприємств, як і будь-яких інших учасників руху товару, повинна бути націлена на отримання економічного результату, а основна функція транспорту полягає в зміні місцезнаходження товарів при дотриманні принципу економічності (скорочення вартісних і тимчасових витрат). З формуванням і розвитком ринкових відносин сутність міжнародного транспортування вантажів значно змінилася. З'явилося нове поняття «транспортний сервіс», споживачі транспортних послуг вибирають такі види транспорту та підприємства, які можуть забезпечити високу якість логістичного обслуговування з найменшими витратами. Як говорить зарубіжний досвід, якісного «стрибка» в області транспортної логістики можна домогтися тільки за рахунок застосування нових технологій організації процесів перевезень, які відповідають високим сучасним вимогам і міжнародним стандартам, націлені на зменшення непродуктивних витрат, відповідають запитам клієнтів, які стають все більш вимогливими. Саме тому логістичні підприємства повинні постійно працювати над удосконаленням послуг, які вони пропонують споживачам. Вищевикладене обумовлює актуальність обраної теми роботи.

Для написання випускної кваліфікаційної роботи були використані монографії та наукові статті авторів таких, як Анікін Б.А., Гаджинский А.М., Єремеева Л.Е., Жигалова В.Н., Ларин А.С., Марков А.М., Титов, І.М., Филимонова Н.Ю. та інших.

Мета кваліфікаційної роботи: характеристика діяльності та організації транспортної логістики підприємства та розробка основних напрямків її вдосконалення.

Для досягнення окресленої у кваліфікаційній роботі бакалавра мети були поставлені такі **завдання**:

- дослідити поняття та особливості діяльності логістичних підприємств на світовому ринку;
- дослідити чинники що впливають на діяльність логістичних підприємств на світовому ринку;
- узагальнити показники оцінки діяльності логістичних підприємств на світовому ринку;
- проаналізувати діяльність ТОВ «Айті логістик» на світовому ринку транспортних послуг;
- надати організаційно-економічну характеристику ТОВ «Айті логістик» як суб'єкта ЗЕД;
- провести аналіз чинників що впливають на логістичну діяльність підприємства ТОВ «Айті логістик» на зовнішньому ринку;
- розробити напрями удосконалення логістичної діяльності підприємства ТОВ «Айті логістик» на світовому ринку транспортних послуг.

Об'єктом дослідження виступає діяльність логістичного підприємства на світовому ринку транспортних послуг.

Предмет дослідження: підходи та напрями удосконалення діяльності логістичного підприємства ТОВ «Айті логістик» на світовому ринку транспортних послуг.

Методологічна основа кваліфікаційної роботи бакалавра: методологічною підставою для написання роботи послужили метод пізнання і засновані на ньому загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема метод синтезу, узагальнення, порівняння, статистичного аналізу.

Інформаційна база дослідження: представлена монографічною літературою, нормативно-правовими актами України, даними офіційної

статистики, Інтернет-ресурсами, а також внутрішньою документацією ТОВ «Айті логістик».

Практична значимість дослідження полягає в розробці заходів, спрямованих на удосконалення діяльності підприємства на світовому ринку транспортних послуг.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

ВИСНОВКИ

Таким чином після проведеного в межах кваліфікаційної роботи бакалавра дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Транспортно-експедиційне забезпечення міжнародних поставок товарів це діяльність транспортних агентів з планування, організації і виконання доставки товарів від місць їх виробництва до місць споживання через національні кордони і надання додаткових послуг з підготовки партій відправок до перевезення з використанням оптимальних способів і методів з метою забезпечення задоволення потреб виробничих і торгових фірм в ефективному розподілі товарів. Ця діяльність включає в себе оформлення необхідних перевізних документів, укладення договору перевезення з транспортними підприємствами, розрахунки за перевезення вантажу, організацію вантажно-розвантажувальних робіт, зберігання, інформаційне забезпечення учасників транспортного процесу, страхування, консолідацію дрібних відправок, спрощення митних формальностей.
2. Слід також розібратися з чинниками, що вказують вплив на діяльність компаній у транспортно-логістичній сфері. До них відносяться: фактори зовнішнього середовища (непрямий вплив): політичні; економічні; технологічні; соціально-культурні; міжнародне регулювання, а також фактори зовнішнього середовища (прямий вплив): постачальники; споживачі; клієнти; власники; державне регулювання.
3. Сьогодні якість транспортних послуг не оцінюється відповідно до єдиної загальноприйнятої методики, оскільки в даний час такого єдиного оптимального підходу ще не розроблено. При розрахунку витрат, які пов'язані з реалізацією перевізного процесу, потрібно враховувати техніко-економічні показники застосовуваного рухомого складу (технічна швидкість, вантажопідйомність, показники використання рухомого складу, час простоїв під вантажно-розвантажувальними операціями і т.д.), протяжність

транспортування, витрати, які пов'язані із здійсненням вантажно-розвантажувальних робіт, з втратою і пошкодженням вантажу, з порушенням термінів доставки вантажу і т.д., тобто витрати не тільки на самому транспорті, а й на інших ділянках перевізного процесу.

4. Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «Айті логістик» є компанією, що спеціалізується на перевезенні різного роду вантажів та користується на ринку транспортно-експедиційних послуг сталою репутацією завдяки мінімальним строками доставки вантажів, високому рівню сервісу і оптимальної цінової політики. Можна зробити висновок, що підприємство головним чином концентрується на здійсненні міжнародних вантажоперевезень – цей вид діяльності займає 75% всього обсягу перевезень вантажів.

5. За результатами експертної оцінки та зробленим PEST - аналізом ТОВ «Айті логістик» можна зробити висновок, що головна загроза фірми - жорстка конкуренція на ринку. Основна можливість, яку бачать для підприємства експерти - розширення асортименту товару і послуг, підвищення платоспроможності споживачів. Основні сильні сторони - це добре сформовані враження у покупців про підприємство, а також різноманітність послуг та їх висока якість. Основні слабкі сторони - пасивна рекламна компанія, тобто підприємству слід приділити увагу позиціонуванню на ринку.

6. SWOT-аналіз дозволяє зробити наступні висновки. Серед потенційних загроз слід відмітити можливість появи нових компаній-перевізників на ринку України та у тих країнах, де наша компанія здійснює свою діяльність. Потенціальне збільшення цін на паливо, мастило та інші матеріали призведе до необхідності підвищення цін на вантажоперевезення. На ці загрози ат чинники ТОВ «Айті логістик» не може оказати впливати, тому залишається пристосовуватись та постійно підвищувати якість логістичних послуг та послуг із транспортування для того, щоб зберегти клієнтську базу та залучити нових клієнтів. Автопарк ТОВ «Айті логістик» в цілому відповідає

поточним потребам клієнтів підприємства. Серед позитивних сторін підприємства слід назвати позитивний імідж компанії на ринку, достатню кількість рухомого складу та високу професійність у підтримці клієнтів під час дії угоди про транспортування.

7. Найбільшу кількість вантажів було перевезено компанією в 2015 році (217 тис. т), найменше - у 2019 році (131,56 тис. т). Зростання перевезень вантажів спостерігався в період 2015 - 2017 рр. на 64,28 тис. т, потім до 2019 року - спад на 85,44 тис. т. Загальне зниження перевезення вантажів за аналізований період склало 23,16 тис. т або 20,7%. Найбільший вантажообіг компанії ТОВ «Айті логістік» спостерігався в 2016 році (23,63 млн. т-км), найменший - у 2019 році (11,93 млн. т-км). Аналогічно кількості перевезень вантажів, вантажооборот за аналізований період спочатку (до 2016 року) зріс на 1,84 млн. т-км, потім зменшився на 11,7 млн. т-км. Загальне зменшення вантажообігу за аналізований період склало 9,86 млн. т-км або 33,3%.

8. Середня рентабельність підприємства за послуги вантажних перевезень становить 45,88%, що в даний час прийнятно для роботи компанії.

9. Для вирішення проблеми зниження витрат виробництва і реалізації продукції і послуг на ТОВ «Айті логістік» повинна бути розроблена загальна концепція, яка має щорічно коригуватися з урахуванням того як змінилися на підприємстві обставин. Ця програма повинна носити комплексний характер, тобто повинна враховувати всі фактори, які впливають на зниження витрат виробництва і реалізацію послуг.

10. Тарифи компанії ТОВ «Айті логістік» по деяким видам послуг є високими в порівнянні з іншими транспортними компаніями, тому з метою оптимізації роботи компанії необхідно переглянути систему ціноутворення тарифів. Проаналізувавши, наскільки тарифи компанії ТОВ «Айті логістік» вище тарифів інших компаній її сегменту при транспортуванні можна дійти висновку, що вони вище тарифів ТОВ «РекордТранс» на 20% і вище тарифів ТК «ІдеалАвтоТранс» на 6%. Пропонується зменшити тарифи

на вантажоперевезення на 10%, при цьому, як показують дослідження, можливо збільшення кількості перевезень на 15%.

11. Одним з головних принципів логістики виступає надійність. Імовірність настання ризику функціонування логістичної системи повинна бути зведена до мінімуму або ж усунена. Саме тому існує потреба в розробці і впровадженні CRM-системи, яка дозволила б транспортно-експедиційним компаніям без особливого ризику для своєї діяльності і з мінімальними витратами часу знайти як перевізника, так і вантаж для транспортування. У запропонованій CRM-системі буде створений основний набір необхідних функцій, тобто при заданих умовах у фільтрах система запропонує повний список вантажовласників, і найголовніше сама система перевірить і надасть дані про сумлінність клієнта. Можна зробити висновок, що при впровадженні нової, багатофункціональної системи дозволить скоротити її витрати в грошовому еквіваленті, а й витрати часу на обробку і виконання замовлення, тим самим дозволяючи збільшити обсяг замовлень і мінімізувати ризики, пов'язані з логістичною діяльністю. Так само транспортно-логістичний підприємство може відмовитися від використання декількох систем, на користь запропонованої.

12. Підприємству також слід більш ретельно віднестись до виконання правил Євразійської економічної комісії (ЄЕК) і Європейських стандартів на забруднення. Ці правила регламентують основні стандарти «Євро» (Euro) - екологічний стандарт, що обмежує склад вихлопних газів бензинових і дизельних автомобілів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архипкин О.В. Организация интегрированного логистического сервиса в регионе: монография / О.В. Архипкин; науч. ред. В.В. Щербаков. - СПб.: изд-во СПбГУЭФ, 2013. - 234 с.
2. Сулейменов Т.Б. Транспортная логистика (I часть): Учебник/ Т.Б. Сулейменов, М.И. Арпабеков. //ЕНУ им. Л.Н. Гумилева – Астана, 2012. – 211 с.
3. Курочкин Д.В. Логистика: транспортная, закупочная, производственная, распределительная, складирования, информационная: курс лекций / Д. В. Курочкин. – Минск: ФУАинформ, 2014. – 268 с.
4. Григорьев М.Н. Логистика. Продвинутый курс: для студентов экономических специальностей высших учебных заведений / М. Н. Григорьев, А.П. Долгов, С.А. Уваров. – Москва: Юрайт, 2011. – 734 с.
5. Транспортная логистика [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.ec-logistics.ru/transport.htm>
6. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
7. Биланова Е.С. Системный подход в управлении современной транспортной логистикой / Е.С. Биланова. – М.: Дело. 2013. – 540 с.
8. Ковалев В.В. Основы логистики / В.В. Ковалев. – М.: Проспект, 2016. – 448 с.
9. Яковлев А.Н. Коммерческая логистика / А.Н. Яковлев. – СПб.: Питер, 2014. – 280 с.
10. Аршинова, Л.Н. Логистика / Л.Н. Аршинова. – М.: ПРИОР, 2013. – 350 с.
11. Козак Ю. Г. Міжнародна торгівля: навч.посібник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, Н.В. Притула та інші. - 5-те вид., перероб. та доп. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.

12. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Ю.Г. Козак, Є. В. Савельєв [та інш.] – 6-е вид., перероб. та доп. / ред. Ю. Г. Козак – Київ: ЦУЛ, 2019. – 292 с.;
13. Владимиров С.А. Об основных направлениях развития мировой транспортной системы и логистики / С.А. Владимиров // Транспорт и хранение нефтепродуктов и углеводородного сырья. – 2015. – №4. – С. 24-26.
14. ВТО: пресс-релиз – 12 апреля 2017 года [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.wto.org/english/news_e/pres17_e/pr.
15. Clarksons Research. [Electronic resource] – Access mode: <https://clarksonsresearch.wordpress.com/2017/01/20/in-the-middle-of-a-supply-chainreaction>
16. Бургина О.В. Дорожное хозяйство России / О.В. Бургина. – М.: Ника. 2014. – 540 с.
17. Борисов П.Г. Управление транспортом / П.Г. Борисов. – М.: Ника. 2014. – 540 с.
18. Андреев В.П. Формирование эффективной транспортной логистика на АТП / В.П. Андреев // Бизнес и экономика. – 2014. – № 4. – С. 4–7.
19. Сханова С.Э. Транспортно-экспедиционное обслуживание: учебное пособие / С.Э. Сханова, О.В. Попова, А.Э. Горев; Москва; Издательский центр «Академия»; 2005 – 467 с.
20. Кіндій М. В., Малиш Я. В. Чинники та їх вплив на формування тарифів на міжнародні автомобільні вантажоперевезення /М.В. Кіндій, Я.В. Малиш / - Національний університет “Львівська політехніка”. [Електронний ресурс] /– Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/29363/1/024_156_161.pdf
21. Назаренко В.М., Назаренко К.С. Транспортное обеспечение внешнеэкономической деятельности /К.С Назаренко, В.М. Назаренко – М.: Центр экономики и маркетинга, 2000. – 512 с.
22. Уханова І.О., Могілевська Є.В. Перспективи розвитку регіональної торгівлі послугами міжнародного транспорту за умов дії зони вільної торгівлі України та ЄС (на прикладі Одеського регіону // Науковий вісник · Одеський

національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – 2019. - № 2 (265). – С. 38-51.

23. Неруш Ю.М. Транспортная логистика: учебник для академического бакалавриата / Ю.М. Неруш, С.В. Саркисов. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 351 с.

24. Ивуть Р.Б. Логистические системы на транспорте: учебно-методическое пособие / Р. Б. Ивуть, Т. Р. Кисель, В. С. Холупов. – Минск: БИТУ, 2014. – 76 с.

25. Маргунова В.И. Логистика: учебное пособие для студентов учреждений высшего образования по экономическим специальностям / В. И. Маргунова и др. – Минск: Высшая школа, 2011. – 507 с.

26. Пошаговая инструкция по составлению PEST анализа [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://powerbranding.ru/biznes-analiz/pest/example/>

27. Внутрішня звітність ТОВ «Айті логістик»

28. Жигалова В.Н. Логистика: учебное пособие / В. Н. Жигалова – Томск: Эль Контент, 2013. – 166 с.

29. Аникин Б.А. Логистика / Б. А. Аникин. – М.: Проспект, 2013. – 406 с.

30. Васелевський М. та ін. Економіка логістичних систем: Монграфія / За наук. ред. Є. Крикавського та С. Кубіва. – Львів: В-во Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 596 с

31. Балабанова Л.В. SWOT-аналіз — основа формування маркетингових стратегій. Навчальний посібник. /Л.В. Балобанова — Київ, 2005. — 301 с.

32. Котлер Филип «Маркетинг менеджмент. Экспресс-курс». [Электронный ресурс] - Режим доступа <https://www.livelib.ru/book/117634/readpart-marketing-menedzhment-ekspresskurs-filip-kotler>.

33. Селюжіцкая Е. Г., Соболев М. С., Пучкова А. М. Аналіз організації транспортних послуг компанії ТОВ «Балтика-Транс» // Молодий вчений. - 2017. - №41. - С. 62-64. - [Электронный ресурс] – Режим доступа:<https://moluch.ru/archive/175/45912/> (дата звернення: 29.01.2020)

34. Абрамов А.Е. Основы анализа финансовой, хозяйственной и инвестиционной деятельности предприятия в 2-х ч. /А.Е. Абрамов – М.: Экономика и финансы АКДИ, 2008. – 652 с.
35. Власова Л. Управление рисками: интуитивный расчет. О необходимости создания системы комплексного управления рисками // Экономика и жизнь. – 2005. — № 42. – С. 33-35..
36. Грузденко П.В Актуальность внедрения CRM-систем в практику российских компаний // Державинские чтения: материалы XXII Всероссийской научной конференции / Тамбов: Тамбовский государственный ун-т им. Г.Р. Державина, 2017. — 90-96 с.
37. Цветков В.Я., Розенберг И.Н. Интеллектуальные транспортные системы - LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co. KG, Saarbrücken, Germany, 2012. 297 с.
38. Лещёв В. А. Эффективность применения CRM-системы // Молодой ученый. — 2016. — №12. — С. 165-168.
39. Старые страны-члены ЕС ужесточают правила на грузовые перевозки по Европе. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.cargonews.lt/>
40. Козаченко Д.М. Транспортне забезпечення експорту українських товарів до Європейського Союзу / Д.М. Козаченко, А.М. Огороков, С. В. Гревцов // Вісник Академії митної служби України. Серія: Технічні науки. - 2014. - № 2. - С. 141–148.;
41. Экологические стандарты ЕВРО [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.oil-expo.ru/eurostandart.html>
42. Інформація щодо тарифів та способів оплати [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.toll-collect.de/en/toll_collect/microsites/ru/russkii.html
43. Бауэрсокс Доналд Дж, Клосс Дейвид Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок / Н.Н. Барышникова (пер. с англ.), Б.С. Пинскер (пер. с англ.). – 2-е изд. – М.: ЗАО «Олимп-бизнес», 2008. – 638 с.

44. Крикавський Є.В. Логістика підприємства: Навч. пос. - Львів: Львівська політехніка», 2005. - 160 с.
45. Москвітіна Т.Д. Торговельна логістика: Навч. посіб. - К.: Київ. нац. торг.-екон. унт, 2007. - 161 с.
46. Колодізева Т. О. Інноваційні технології в логістиці : [навчальний посібник] / Т. О. Колодізева, Г. Р. Руденко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 268 с.
47. Ковальчук О. В. Інновації у логістичній діяльності підприємства / О. В. Ковальчук // Устойчивое развитие экономики : состояние, проблемы, перспективы. Сборник трудов IX межд. научно-практич. конф. УО «Полесский государственный университет», г. Пинск, 22 мая 2015 г.; Министерство образования Республики Беларусь [и др.]; редкол.: К. К. Шебеко [и др.]. – Пинск : ПолесГУ, 2015. – С. 89-91.